

IRRADIATUTAKO ODOLA BEHAR DUTEN PAZIENTEENTZAKO INFORMAZIOA

Zure laguntza-taldeak odol irradiatua jasotzeko eskatu dizu. Informazio hori zure historia medikora gehitu da.

Galdetu beti dagoen edo jaso behar duzun odola irradiatuta dagoen, isuraldatu baino lehen.

Zer da odol irradiatua eta zergatik behar dut?

Irradiatutako odola erradiazioa erabiliz (X izpiak edo beste erradiazio mota batzuk) tratatu den odola da, transfusioei lotutako mentu versus ostalari gaixotasuna prebenitzeko.

Zer da transfusioei lotutako mentu versus ostalari gaixotasuna?

Gaixotasun arraroa da, baina odol-zelula zuriek, linfozitoak deiturikoak, isuraldatutako odolean eragindako odol-transfusioen konplikazio larria da. Zelula horietako kopuru txiki batek ere antzeman dezake paziente hartzailearen odola "desberdina" dela eta gaixotasun larri bat edo heriotza ere eragin dezakeela.

Zein pazientek dute gaixotasun hori pairatzeko arriskua?

Pertsona batzuek arrisku berezia dute hori jasateko:

- Familiako kideen dohaintzak, ehun-emateak edo granulozito-emateak jasotzen dituztenak (odol-zelula mota bat).
- Eskuratutako sistema immunearen desordenak dituztenak.
- Immunitate-sistemaren desordena bat hartu dutenak, gaixotasun edo tratamendu kimioterapikoen ondorioz, hala nola Hodgkin gaixotasunaren ondorioz edo hezur-muinaren transplantearen ondorioz.
- Oraindik jaio ez diren eta kanpo-transfusioak behar dituzten jaioberriak.

Paziente batzuentzat, gaixotasun hori izateko arriskuak denbora-tarte txiki bat baino ez du irauten. Beste batzuentzat, eskuratutako desordena immuneekin edo Hodgkin gaixotasuna duten pazienteentzat, arriskua bizitza osorako izan daiteke. Egoera batzuetan, arrisku-aldia ez da jakiten, eta ospitaleak hainbat gomendio eman ditzake orotariko paziente-taldeentzat.

Zure mediku taldeak esango dizu zuk edo zure seme-alabak odol irradiatua behar duen eta zenbat denborarako.

Nola funtzionatzen du erradiazioak?

Erradiazioak linfozitoak zatitzea eta kaltea eragitea eragozten du.

Transfusiorako odol-osagai guztiak irradiatzen al dira?

- Hematie- eta plaketa-kontzentratuak ez dira errutinaz irradiatzen, eta, beraz, irradiatu egin behar dira arriskuan dauden pazienteen premiak kontuan hartuta. Hala ere, plaketa-kontzentratuentzat beste aukera batzuk daude prozesamenduan (inaktibazioa), eta, ondorioz, ez da beharrezkoa irradiatzea.
- Granulozito-kontzentratuak errutina bidez irradiatzen dira.
- Plasma-osagaiak edo deribatuak (immunoglobulinak, albumina) ez dira irradiatu behar.

Beharrezkoa da zure zainketa-taldeari gogoraraztea osagai irradiatuak jasotzeko duzun beharra.

Erradiazioak kaltetzen du odola?

Erradiazioak ez du odolean kalte nabarmenik eragiten. Odola ez da "erradioaktibo" bihurtzen, eta ez du ez zu, ez zure inguruko inor kaltetuko.

Zer gertatzen da larrialdi batean odola behar badut?

Irradiatutako odola zuretzat gomendatua den arren, irradiatu gabeko odola jasotzen baduzu, gaixotasuna garatzeko arriskua oso txikia da. Larrialdietan, baliteke ospitalean odol irradiatu nahikorik ez egotea, ezta hornitzailearengandik lortzeko denborarik ere. Kasu horietan, garrantzitsuagoa da odola azkar transmititzea bere bizitza arriskuan badago. Une horretan tratatzen zaituen mediku-taldeak balioetsiko ditu arrisku horiek. Edozein zalantza izanez gero, galdetu tratatzen zaituztenei.